

Donderdag 17 juni 2010

Democratische Republiek Congo: de zaak Floribert Chebeya Bahizire

P7_TA(2010)0244

Resolutie van het Europees Parlement van 17 juni 2010 over de Democratische Republiek Congo: de zaak Floribert Chebeya Bahizire

(2011/C 236 E/25)

Het Europees Parlement,

- onder verwijzing naar zijn eerdere resoluties over de Democratische Republiek Congo (DRC),
 - gezien de in juni 2000 ondertekende Partnerschapsovereenkomst van Cotonou,
 - gezien de resolutie van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU van 22 november 2007 over de toestand in de Democratische Republiek Congo, met name in het oosten van het land, en de gevolgen daarvan voor de regio,
 - gezien resolutie 60/1 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties van 24 oktober 2005 over de resultaten van de wereldtop van 2005, en met name paragrafen 138 tot en met 140 over de verantwoordelijkheid voor bescherming van de bevolking,
 - gezien de verklaring van de woordvoerder van Catherine Ashton, vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, van 3 juni 2010 over de brutale moord op Floribert Chebeya Bahizire,
 - gezien de EU-richtsnoeren voor de bescherming van mensenrechtenactivisten en de plaatselijke strategie voor de tenuitvoerlegging van de richtsnoeren in de DRC, die de missiehoofden op 20 maart 2010 hebben goedgekeurd,
 - gezien resolutie 1856 (2008) van de VN-Veiligheidsraad over het mandaat van MONUC,
 - gelet op artikel 122, lid 5, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat Floribert Chebeya Bahizire, uitvoerend directeur van de mensenrechtenorganisatie „La Voix des Sans-Voix” (VSV), op woensdag 2 juni 2010 in Kinshasa dood werd aangetroffen in zijn auto, nadat hij bij de politie ontboden was geweest,
- B. overwegende dat Floribert Chebeya Bahizire volgens mediaberichten op dinsdagnamiddag 1 juni 2010 een telefoontje ontving van het centrale politiebureau, waarin hij ontboden werd voor een gesprek met het hoofd van de Congolese politie, John Numbi Banza Tambo; overwegende dat Floribert Chebeya Bahizire er bij zijn aankomst op het politiebureau niet in slaagde generaal Tambo te spreken te krijgen, en zijn gezin daarop per sms liet weten dat hij naar de stad terugkeerde,
- C. overwegende dat Chebeya Bahizire sinds de jaren '90 van de vorige eeuw in de DRC actief was als verdediger van de democratie en de mensenrechten – hij hield zich onder meer bezig met de corruptie in het leger, de banden tussen milities en buitenlandse politieke machten, de eerbiediging van de grondwet, illegale arrestaties en willekeurige opsluitingen en de verbetering van de levensomstandigheden in gevangnissen – en daarmee het respect en de bewondering van zijn medeburgers en de internationale gemeenschap had verdiend,
- D. overwegende dat Fidèle Bazana Edadi, Bahizires chauffeur, nog altijd vermist is,

Donderdag 17 juni 2010

- E. overwegende dat het gezin van Chebeya Bahizire zijn lijk niet volledig heeft mogen zien, en dat er tegenstrijdige verklaringen zijn over de toestand waarin het lichaam werd aangetroffen,
- F. overwegende dat Philip Alston, speciaal VN-rapporteur voor buitengerechtelijke, standrechtelijke of willekeurige executies, verklaard heeft dat de omstandigheden van de moord nadrukkelijk in de richting van betrokkenheid van staatsambtenaren wijzen,
- G. overwegende dat general Numbi Banza Tambo tot nader order geschorst is en dat er in verband met de moord nog drie andere politieambtenaren opgepakt zijn; overwegende dat het plaatsvervangende hoofd van de politie, kolonel Daniel Mukalayi, naar verluidt bekend heeft Floribert Chebeya Bahizirete hebben vermoord op bevel van zijn overste, generaal Numbi Banza Tambo,
- H. overwegende dat Chebeya Bahizire Amnesty International meermaals had laten weten dat hij het gevoel had te worden gevolgd, en dat hij gecontroleerd werd door de veiligheidsdiensten,
- I. overwegende dat Catherine Ashton, vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, Ban Ki-moon, secretaris-generaal van de VN, Navi Pillay, hoge commissaris van de VN voor de mensenrechten, Philip Alston, speciaal VN-rapporteur voor buitengerechtelijke, standrechtelijke of willekeurige executies, en Alan Dos, hoofd van de VN-vredesmacht in de DRC, allen verklaringen hebben afgelegd waarin ze de moord op Chebeya Bahizire veroordelen en een onafhankelijk onderzoek eisen,
- J. overwegende dat in de DRC een tendens zichtbaar is van toenemende intimidatie en pesterijen ten aanzien van mensenrechtenactivisten, journalisten, leden van de politieke oppositie, slachtoffers en getuigen, en dat deze moord in het kader hiervan moet worden beschouwd, overwegende dat er in de DRC in de loop van de voorbije vijf jaar talrijke journalisten en mensenrechtenactivisten in verdachte omstandigheden om het leven zijn gekomen,
- K. overwegende dat heel wat ngo's het afgelopen jaar hebben vastgesteld dat mensenrechtenactivisten in de DRC in toenemende mate onder druk worden gezet, onder meer door middel van illegale arrestaties, vervolgingen, telefonische bedreigingen en herhaalde dagvaardingen in de kantoren van de inlichtingendiensten,
- L. overwegende dat het onderzoek naar de moord op mensenrechtenactivist Pascal Kabungulu Kibembi in 2005 en de onderzoeken naar de moorden op journalisten zoals Frank Ngycke Kangundu en zijn vrouw, Hélène Mpaka in november 2005, Serge Maheshe in juni 2007, en Didace Namujimbo in november 2008, geleid werden door de Congolese militaire autoriteiten en door ernstige onregelmatigheden gekenmerkt werden,
- M. overwegende dat het Internationaal Strafhof (ICC) in april 2008 een aanhoudingsbevel heeft uitgevaardigd tegen Bosco Ntaganda wegens oorlogsmisdaden, waaronder het werven van kindsoldaten, en dat de DRC als ondertekenaar van het Statuut van Rome in verband met dit aanhoudingsbevel geen gehoor geeft aan haar wettelijke plicht tot samenwerking met het ICC, die onder meer inhoudt dat het land personen tegen wie een aanhoudingsbevel is uitgevaardigd, moet arresteren, overwegende dat de DRC Bosco Ntaganda in plaats daarvan heeft benoemd op een topfunctie in het Congolese leger, en zo de indruk heeft versterkt dat zij mensenrechtenschenders ongestraft laat en bijdraagt tot de toenemende frequentie van dergelijke misdaden,
- N. overwegende dat in bepaalde delen van de DRC al jaren een toestand van burgeroorlog heerst, met massamoorden, groepsverkrachtingen en het wijdverbreide werven van kindsoldaten tot gevolg,
- O. overwegende dat de moordpartijen, vooral die waarvoor het Lord's Resistance Army (LRA), een uit Oeganda afkomstige paramilitaire groepering, verantwoordelijk is, momenteel alle buurlanden van de DRC treffen,
- P. overwegende dat ook ngo-medewerkers getroffen worden door deze vormen van vervolging van burgers, en dat dit tot een inkrimping van de humanitaire hulpverlening in de DRC heeft geleid,
- Q. overwegende dat de DRC binnenkort 50 jaar onafhankelijk is en overwegende dat mensenrechten en democratie cruciaal zijn voor de ontwikkeling van het land,

Donderdag 17 juni 2010

1. veroordeelt ten sterkste de moord op Floribert Chebeya Bahizire en het feit dat Fidèle Bazana Edadi, Chebeya Bahizires chauffeur, vermist wordt; geeft uiting aan zijn onvoorwaardelijke steun voor hun families;
2. vraagt om de oprichting van een onafhankelijke, geloofwaardige, grondig en transparant werkende onderzoekscommissie om helderheid te verkrijgen omtrent de dood van Chebeya Bahizire en de verblijfplaats van Bazana Edadi, en eist dat de families van beide mannen onder bescherming worden geplaatst;
3. vraagt dat de verantwoordelijken geïdentificeerd worden en in overeenstemming met het Congolese recht en de internationale bepalingen voor de bescherming van de mensenrechten gerechtelijk vervolgd en gestraft worden;
4. is ingenomen met het feit dat de autoriteiten op het verzoek van de familie van Chebeya Bahizire om een onafhankelijke autopsie gereageerd hebben door een deskundig Nederlands forensisch team, onder leiding van dr. Franklin Van de Groot, te vragen de doodsoorzaak vast te stellen;
5. geeft uiting aan zijn diepe bezorgdheid over de algemene verslechtering van de situatie van de mensenrechtenactivisten in de DRC; vraagt dat de overheid van de DRC de in 1998 door de Algemene Vergadering van de VN aangenomen Verklaring over de verdedigers van de mensenrechten volledig eerbiedigt, en uitvoering geeft aan de aanbevelingen in de universele periodieke toetsing 2009 van de VN in de vorm van maatregelen ter bescherming van de rechten van mensenrechtenactivisten; benadrukt dat het voor de democratisering van het land van essentieel belang is dat de verantwoordelijken voor de moorden die de voorbije jaren zijn gepleegd op mensenrechtenactivisten en journalisten, gestraft worden;
6. keurt de voortdurende oppressie van mensenrechtenactivisten, journalisten, leden van de politieke oppositie, slachtoffers en getuigen in de DRC ten zeerste af; doet een beroep op de lidstaten om ervoor te zorgen dat deze personen beschermd worden, en hiertoe logistieke en technische ondersteuning te bieden, in overeenstemming met de richtsnoeren voor de bescherming van mensenrechtenactivisten;
7. veroordeelt de wreedheden die het LRA en andere gewapende groeperingen in de DRC begaan;
8. benadrukt dat corruptie moet worden aangepakt en dat de daders van mensenrechtenschendingen onder de Congolese strijdkrachten moeten worden berecht, en onderstreept dat MONUC hierbij een cruciale rol moet spelen door te zorgen voor gezamenlijke planning en uitvoering van operaties en adequate verantwoordingsmechanismen voor mishandeling; dringt er in het bijzonder op aan dat de DRC haar internationale wettelijke verplichtingen nakomt en Bosco Ntaganda arresteert en overlevert aan het ICC;
9. doet een beroep op alle partijen om de strijd tegen de straffeloosheid te intensiveren en de rechtsstaat te handhaven; dringt erop aan dat de regering van de DRC waarborgt dat diegenen die verantwoordelijk zijn voor schendingen van de mensenrechten en van het internationale humanitaire recht worden berecht, en dat de regering daartoe volledig samenwerkt met het ICC;
10. onderstreept dat de EU en de DRC allebei de Overeenkomst van Cotonou hebben ondertekend, waarin uitdrukkelijk wordt verwezen naar de verantwoordelijkheden van alle partijen bij de Overeenkomst op het vlak van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat; verzoekt om bijzondere aandacht hiervoor in het kader van de evaluatie van de Overeenkomst;
11. vraagt dat de regering van de DRC zich er ter gelegenheid van het 50-jarige bestaan van het land resoluut toe verbindt politieke praktijken te bevorderen die de mensenrechten eerbiedigen en de rechtsstaat versterken;
12. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de instellingen van de Afrikaanse Unie, de secretaris-generaal, de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, de Raad voor de mensenrechten van de Verenigde Naties en de regeringen en parlementen van het gebied van de Grote Meren.